

Cirkulärnr: 1997:72
Diariernr: 1997/1285
P-cirknr: 1997-2:22
Nyckelord: Arbetsrätt
Handläggare: Tom Höglund
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Datum: 1997-05-06
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personalfrågor
Rubrik: Arbetsdomstolens dom 1997 nr 18 angående frågan om
arbetsgivaren tillämpat reglerna om bisyssla på ett otillbörligt sätt.
Bilagor: AD-dom 1997 nr 18

Personalpolitik 1997-2:22

Nyckelord: Arbetsrätt

Förhandlingssektionen
Tom Höglund

1997-05-06

Kommunstyrelsen
Personalorganet

Arbetsdomstolens dom 1997 nr 18 angående arbetsgivarens förbud till en anställd att utföra bisyssla. Har arbetsgivaren tillämpat reglerna om bisyssla på ett otillbörligt sätt?

Arbetsdomstolen har i dom 1997 nr 18 mellan Landstinget i Älvsborg och Svenska Kommunalarbetareförbundet prövat frågan om landstinget tillämpat reglerna om bisyssla på ett otillbörligt sätt.

Bakgrund

I december 1994 beslutade Landstinget i Älvsborg att meddela en arbetstagarare förbud mot att utöva bisyssla vid sidan om sin anställning i landstinget.

Grunden till beslutet var att arbetstagaren under flera år tillfälligt arbetat i äldreomsorgen i Vänersborgs kommun vid sidan om sin ordinarie anställning som skötare av handikappade äldre i en gruppbostad. Detta hade sammantaget inneburit en kännbar arbetsbörda. Arbetsledningen i landstinget hade fått signaler om att arbetstagaren drog sig undan arbetsuppgifter, var "jobbig" att arbeta tillsammans med och att arbetstagaren verkade trött ibland.

Landstinget hävdade att beslutet fattats inom ramen för arbetsgivarens fria prövningsrätt enligt § 9 i AB.

Kommunal ansåg att landstinget förfarit godtyckligt eller eljest otillbörligt. Kommunal yrkade såväl ekonomiskt som allmänt skadestånd till arbetstagaren samt allmänt skadestånd till förbundet.

Landstinget bestred yrkandena.

Arbetsdomstolen

AD konstaterar inledningsvis att arbetsgivarens fria prövningsrätt endast inskränks såtillvida att den inte får utnyttjas godtyckligt eller eljest otillbörligt. AD går inte in på om arbetsgivaren **skäligen** borde ha fattat ett annat beslut.

AD fortsätter med att ställa sig frågan om landstinget hållit sig inom ramen för avtalets bisysslebestämmelse. Domstolen bedömer att arbetstagarens arbete i kommunen varit av inte obetydlig omfattning. Mot bakgrund av detta och att arbetet i gruppboenden varit mycket krävande drar AD slutsatsen att det sammantaget varit en kännbar arbetsbörda. Utifrån dessa utgångspunkter har det funnits anledning för landstinget att uppmärksamma bisysslan och dess betydelse för arbetstagarens ordinarie arbetsuppgifter.

AD finner i domen att landstinget inte överskridit sin rätt att meddela bisyssloförbud.

Kommentar

Av § 9 AB 95 framgår att arbetsgivaren får förbjuda bisyssla om arbetsgivaren finner att bisysslan kan

1. inverka hindrande för arbetsuppgifterna,
2. påverka arbetstagarens handläggning av ärenden i sitt arbete i anställningen, eller
3. innebära verksamhet som konkurrerar med arbetsgivarens.

Bakgrunden till bestämmelserna i avtalet är att de kommunala myndigheterna skall iaktta saklighet och opartiskhet i sin verksamhet. Arbetstagare hos kommunerna får därför inte åta sig uppdrag eller bedriva verksamhet som kan skada myndigheternas anseende eller inverka menligt på arbetstagarnas sätt och möjlighet att fullgöra sina arbetsuppgifter. Paragrafen är en s.k. arbetsgivarventil. Prövningsrätten tillkommer alltså arbetsgivaren, som emellertid inte får tillämpa bestämmelserna godtyckligt eller eljest otillbörligt.

Innan förhandlingar enligt 11 § medbestämmandelagen sker och beslut om bisyssloförbud fattas måste arbetsgivaren på sedvanligt sätt utreda sakförhållandena och ge arbetstagaren tillfälle att redogöra för bisysslan.

Det kan slutligen nämnas, att arbetsdomstolen i ett mål AD 1985 nr 69 (Örnköldsvik kommun) också konstaterat att arbetsgivaren hållit sig inom ramen för sin prövningsrätt. Där förbjöds en markingsjör att handla med

fastigheter med undantag av eget behov och en kanslist förbjöds att upprätta byggnadslovhandlingar åt andra.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Förhandlingssektionen

Markus Gustafsson

Tom Höglund

Bilaga: AD-dom 1997 nr 18